

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียน โดยสื่อ
วิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์
ด้านการฟังภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียน โดยวิทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 หลังจากที่ได้รับการสอน โดยใช้สื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายเป็นสื่อการสอน กลุ่ม
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ที่ลงทะเบียนรายวิชา ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 024 ก) ในภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยการเจาะจงเลือก 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 34
คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
ได้แก่ แผนการสอนภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง Mulan, The Prince of Egypt และ ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง
Killer Whales เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้าน
การฟังภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยสื่อ
วิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
ในการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง
ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ก่อนและหลังการสอน และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบวัด
เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยสื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน หลังจากที่ได้รับโดยวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย สูงกว่าก่อนการเรียน โดยวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย
2. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียน โดยวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ระดับที่เห็นด้วย ในด้านความเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ประกอบการสอน ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความเข้าใจบทเรียน การสอนคำศัพท์ก่อนการฟัง ความต้องการเรียนภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ และการใช้สำนวนภาษาที่แท้จริงในชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษา ส่วนการจำเนื้อหา การประมวลผลคำพูดที่ได้ยิน และการเชื่อมโยงทักษะการฟังเข้ากับทักษะอื่น ๆ นั้น นักเรียนมีเจตคติในระดับที่ไม่แน่ใจ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะการฟังโดยวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายมีผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังภาษาอังกฤษในขั้นหลังการสอนสูงกว่าในขั้นก่อนการสอน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลยา บริสุทธิพันธ์ (2539) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการสอนโดยใช้วิธีทัศน์สูงกว่าก่อนการสอนโดยวิธีทัศน์ จากการทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการสอนโดยวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายสูงกว่าก่อนการสอนโดยวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย เนื่องจากแผนการสอนที่ใช้ในการทดลองสอนทักษะการฟังที่ได้มาจากการถอดบทสรุปที่/คำพูดในเนื้อหาวิธีทัศน์ออกมาเป็นตัวอักษรนั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือก และรวบรวมเนื้อหาการฟังที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน จากนั้น จึงนำไปสร้างแผนการสอน 3 แผนที่มีกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนการฟัง ขณะฟัง และหลังการฟัง โดยผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาวิธีทัศน์ที่ยาวออกเป็น 3 ตอนต่อ 1 เรื่อง จากนั้น จึงนำมาปรับเป็นวิธีการสอนของตน ตามสภาพการณ์จริง

ในขั้นก่อนการฟัง ผู้วิจัยเปิดแถบบันทึกภาพครั้งแรกหนึ่งครั้ง ตลอดรายการ โดยผู้วิจัยกรอแถบบันทึกภาพกลับไปมาตามจุดหรือประเด็นที่นักเรียนต้องการทบทวนหรือติดตามไม่ทัน แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้น ผู้วิจัยสอนเฉพาะคำศัพท์ที่จำเป็นต่อความเข้าใจการฟังเนื้อเรื่อง เนื่องจากเนื้อหาวิธีทัศน์มีปริมาณคำศัพท์อยู่จำนวนมาก ผู้วิจัยจึงตรวจสอบความรู้เดิมเกี่ยวกับคำศัพท์ก่อนการฟังเนื้อหาวิธีทัศน์ในแต่ละตอน โดยผู้วิจัยใช้ภาพเหตุการณ์ในวิธีทัศน์ประกอบการสอนคำศัพท์ ต่าง ๆ และคัดเลือก/แบ่งกลุ่มคำศัพท์ออกเป็น 15 – 20 คำต่อตอน โดยครูอ่านก่อนครั้งละ 5 คำ แล้วนักเรียนอ่านตาม โดยไม่ทราบความหมาย เพื่อฝึกออกเสียง จากนั้น นักเรียนอ่านคำศัพท์ตามลำดับคำ ครูบอกความหมายเป็นภาษาไทย โดยไม่มีการจดบันทึก ต่อมาครูอ่านคำศัพท์ นักเรียนบอกความหมายเป็นภาษาไทย และนักเรียนจดบันทึกความหมายลงไปในใบงาน ในช่วงว่างหลังคำศัพท์ การสอนคำศัพท์ที่นักเรียนไม่คุ้นเคยก่อนการฟังแต่ละตอนของเนื้อหาวิธีทัศน์นี้ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการฟังมากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนสามารถฟังได้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรนนท์ นาวิวัฒน์กุล (2530) ผู้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการรู้ความหมายของคำศัพท์กับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ โดยได้พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ Neuman & Koskinen (1992, pp. 95-106) ยังได้พบว่า นักเรียนที่ดูรายการโทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ทำคะแนนได้สูงขึ้นในแบบทดสอบความรู้ด้าน

คำศัพท์ใหม่ ๆ ในภาษาที่สอง และจดจำข้อมูลเนื้อหาที่เรียนได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ที่ไม่มีมีตัวอักษรบรรยาย กลุ่มที่อ่านเนื้อหาประกอบการฟัง และกลุ่มที่อ่านแต่เพียงเนื้อหาเท่านั้น นอกจากนี้ ตัวอักษรบรรยายที่ปรากฏที่ขอบจอด้านล่าง ช่วยให้นักเรียนระลึกถึงคำศัพท์ที่ได้เรียนมาแล้วก่อนหน้านี้ นักเรียนจึงไม่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับคำศัพท์

ส่วนการถามคำถามนำเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมหรือเตรียมความพร้อมของผู้เรียนนั้น ผู้วิจัยใช้คำถามทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับข้อมูลในเนื้อหาวิดีโอทัศน์ เพื่อให้ผู้เรียนคาดเดาเหตุการณ์ว่า จะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นอีกต่อไป โดยผู้วิจัยพูดเป็นภาษาเป้าหมายที่ผู้เรียนกำลังเรียนโดยปรับเป็นภาษาที่ง่ายขึ้น เมื่อนักเรียนเข้าใจไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงอธิบายเป็นภาษาแม่ของผู้เรียนอีกครั้ง ส่วนคำถามที่ใช้ถามเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายการฟังจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลหรือเรื่องราวในเนื้อหาวิดีโอทัศน์นั้นโดยตรง

ในขั้นขณะฟัง ผู้วิจัยให้จุดมุ่งหมายการฟังแก่นักเรียนก่อนการฟังตอนของเนื้อหาวิดีโอทัศน์เพื่อให้ นักเรียนฟังประเด็นเฉพาะจากเนื้อหาที่มีรายละเอียดอยู่เป็นจำนวนมาก โดยไม่ให้คำตอบแก่นักเรียน หลังจากนั้น ผู้วิจัยเปิดแถบบันทึกภาพตลอดรายการหนึ่งครั้ง เพื่อความเข้าใจโดยรวม และหยุดภาพ/กรอบแถบบันทึกภาพกลับไปมาตามจุดหรือประเด็นที่นักเรียนต้องการทบทวนหรือติดตามไม่ทัน นักเรียนใช้กลวิธีการฟังของตนเองตามที่ครูได้แนะนำ เช่น การจดบันทึก การตั้งคำถาม การขอให้ครูกรอบแถบบันทึกภาพอีกครั้งได้บ่อยครั้งตามต้องการ เพื่อตรวจสอบคำตอบที่นักเรียนได้คาดเดาเอาไว้หรือตอบไปแล้ว จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มประชากร พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการตั้งคำถาม และแข่งขันกันตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายการฟัง แม้บางครั้ง นักเรียนอาจตอบได้ไม่ถูกต้อง

ในขั้นหลังการฟัง ผู้สอนใช้ประเด็นในเนื้อหาวิดีโอทัศน์ เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร เหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง และคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในตอนต่อไปเนื้อหาวิดีโอทัศน์ นอกจากนี้ นักเรียนยังได้ทำการสรุปย่อเนื้อหาที่ได้ดู (Summary) ทำผังความรู้ (Mapping) ของประเด็น/โครงสร้างเนื้อหา ซึ่งช่วยสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีโอกาสดพัฒนาความคิดของตนเองเพิ่มเติม และมีโอกาสฝึกการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์อื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในแผนการสอนที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนปรับตัวเข้ากับสื่อชนิดนี้เป็นครั้งแรก เนื่องจากยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียงภาษาอังกฤษที่เป็นธรรมชาติของเจ้าของภาษา และนักเรียนยังต้องอ่านตัวอักษรบรรยายพร้อมกับการฟังเสียงพูดในการจับใจความเนื้อหา ประกอบกับเนื้อหาบทเรียนค่อนข้างเน้นหนักไปในทางวิชาการ ในแผนการสอนที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสื่อชนิดนี้ได้ดี นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาพูด

ภาษาเขียนที่เป็นตัวอักษรบรรยาย และภาพ นอกจากนี้ เนื้อหาบทเรียนเป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสนใจ จึงทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังอาจมีส่วนทำให้นักเรียนทำคะแนนได้ดี ส่วนในแผนการสอนที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีประสบการณ์และคุ้นเคยเกี่ยวกับการเรียนโดยสื่อชนิดนี้มาก่อน จึงทำให้นักเรียนสร้างจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน และสามารถใช้บริบทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาพ ตัวอักษรบรรยาย และภาษาท่าทางของตัวละคร ในการตีความ และจับใจความเนื้อหาได้ทัน ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย และการสอนกลวิธีการฟัง สามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการฟังได้ดีขึ้น เนื่องจากมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการฟัง การสอนคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก การอภิปราย หรือสรุปประเด็นเนื้อหาการฟัง ดังที่ Allan (1985, p. 48) และ Tomalin (1986 , p. 9) ได้ กล่าวว่า วิธีทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพและความสมบูรณ์ในตัวเองอยู่แล้ว จึงทำหน้าที่แทนผู้สอนได้หลายหลายประการ เนื่องจากเป็นสื่อที่นำโลกภายนอก และสถานการณ์การใช้ภาษาที่เป็นจริงเข้าสู่ห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจการใช้ภาษาตามสถานการณ์ที่เป็นจริง

2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย แสดงผลให้ทราบว่านักเรียนเห็นด้วยว่าสื่อวิธีทัศน์มีประโยชน์ต่อตนหลายด้าน คือ ความเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ประกอบบทเรียน ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การช่วยทำให้เข้าใจบทเรียน และการช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ จากการพิจารณาแบบสอบถามวัดเจตคติหลังการเรียนของนักเรียนกลุ่มประชากร พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยสื่อวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายอยู่ในระดับที่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่ ในระดับที่ไม่แน่ใจมีเพียงเล็กน้อย ส่วนในระดับไม่เห็นด้วยไม่ปรากฏ แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญ และมีความรู้สึกรักพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยสื่อวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ทั้งนี้เพราะสื่อวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายสามารถทำให้นักเรียนสนใจหรือมีจิตใจจดจ่อกับงานที่เรียนรู้ ช่วยลดความตึงเครียดขณะเรียน นักเรียนสามารถมองเห็นภาพไปพร้อม ๆ กับการได้ยินเสียง ซึ่งช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ดีขึ้น โดยนักเรียนไม่ต้องอาศัยการคิดหรือจินตนาการขึ้นมาเอง เนื่องจากภาพเคลื่อนไหวช่วยสื่อความหมาย รวมทั้งการได้ยินเสียงที่สมจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อชนิดนี้สามารถจำลองสถานการณ์จริงให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน นอกจากนี้ สื่อวิธีทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจภาษาจดจำข้อมูลทางภาษา และเรื่องราวได้เป็นอย่างดี โดยนักเรียนไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการพูดที่มีอัตราความเร็วเป็นธรรมชาติของเจ้าของภาษา เนื่องจากนักเรียนสามารถมองเห็นภาพไป พร้อม ๆ กับการได้ยินเสียงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Garza (1991, pp. 239-258) ที่พบว่าตัวอักษร

บรรยายช่วยให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เข้าใจ และจดจำภาษาที่ใช้ในตอนต่าง ๆ ของ เนื้อหาวิทัศน์ นอกจากนี้ Parlato (1986) ได้กล่าวว่า การดูโทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายประกอบ เสียงคำพูด สามารถช่วยให้ผู้เรียนถอดความหมาย และทำให้เข้าใจสิ่งที่พูดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังเห็นด้วยว่า การใช้เนื้อหาวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ดี แสดงว่า สื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย ช่วยทำให้นักเรียนได้ใกล้ชิดกับ สถานการณ์จริง ได้รับรู้สำเนียงที่แท้จริงของเจ้าของภาษา เนื่องจากนักเรียนขาดประสบการณ์ตรง ในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกหัดการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิต ประจำวันได้บ่อยครั้ง ดังนั้นสื่อวิทัศน์จึงจัดว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทแทนเจ้าของภาษาได้เป็นอย่างดี และยังเป็นการนำภาพเหตุการณ์ และสถานที่ซึ่งนักเรียนไม่สามารถไปเยี่ยมชมได้ เข้ามาไว้ในชั้น เรียน สื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายอาศัยการประมวลผลข้อมูลการฟังแบบประสาทสัมผัสหลาย ทาง ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการฟังโดยค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร เพื่อให้นักเรียน ค้นเคยกับเสียงเจ้าของภาษา ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การฟังที่ปราศจากตัวอักษรบรรยาย ซึ่งประโยชน์ ของการเรียนโดยสื่อชนิดนี้จะเห็นได้จากผลการวิจัยของชัชวาลย์ วัฒอักษร (2528) ที่พบว่า ผล การเรียนรู้ของนักเรียนที่ดูรายการ โทรทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายสูงกว่ากลุ่มที่ดูรายการโทรทัศน์ตาม ปกติ นอกจากนี้ ชนิตา อินทรวิสูตร (2530) ยังพบว่า การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยมีการ อ่านเป็นตัวเสริมแรง สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการฟังได้ดีกว่าการฝึกทักษะการฟังโดย ไม่มีการอ่านเป็นตัวเสริมแรง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 เนื้อหาวิทัศน์ มีความทันสมัย มีข่าวสารที่หลากหลาย และเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา โรงเรียนทุกแห่ง มีอุปกรณ์ที่เพียงพอสำหรับการใช้ประกอบการสอน ดังนั้น ผู้สอนควร จัดหา คัดเลือก หรือบันทึกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย และระดับความรู้/ความสนใจของนักเรียน และ นำมาใช้ประกอบวิชาที่สอน โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลัก มากกว่ายึดตำราเรียน เพื่อที่จะ จัดทำแผนการสอนได้อย่างเหมาะสม และทันเหตุการณ์ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่ง พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคม วัฒนธรรม และมุ่งพัฒนาประสบการณ์การใช้ ภาษาในสถานการณ์จริง

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการเชื่อมโยงกิจกรรมการฟังเข้ากับ ทักษะอื่น ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดเป็นภาษาเป้าหมาย เพื่อว่านักเรียนสามารถฝึกฝน

รูปแบบ สำนวนภาษา ที่ปรากฏในเนื้อหาวิทัศน์ และนำไปใช้ได้จริง

1.3 ควรมีการใช้เทคนิคการสอนโดยวิทัศน์ ที่แปลกใหม่ เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการฟังซ้ำ การกรอแถบบันทึกภาพกลับ การเปิดให้ดูตลอดรายการ การดูแบบเงียบ การหยุดภาพเป็นตอน ๆ เพื่ออธิบาย เช่น การให้นักเรียนฝึกพูดซ้ำตามประโยคสนทนาของตัวละครโดยครูกดปุ่มหยุดชั่วคราว หรือการหยุดภาพเพื่อให้นักเรียนบรรยายจาก ตัวละคร โดยครูให้คำสำคัญบางคำเพื่อเป็นตัวแนะ หรือโดยให้นักเรียนใช้คำพูดของตนเองที่ตรงความหมายเดิมของต้นฉบับเอาไว้ การให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เกี่ยวกับบางตอนในเนื้อหาวิทัศน์ การให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถาม การเติมคำลงในช่องว่างสคริปต์บทสนทนาของตัวละคร การสรุปรายการทั้งหมดที่ดูออกมาเป็นภาษาเป้าหมาย หรือภาษาแม่ การให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์หรือสร้างแผนผังเหตุการณ์ เล่าโครงเรื่อง

1.4 การสอนคำศัพท์ก่อนการฟัง ควรหาเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการฟัง เช่น การฝึกทักษะด้านการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ด้วยเกม การ์ตูน ข่าว โฆษณา เพลง ฯลฯ นอกเหนือจากการใช้ภาพเป็นสื่อ และควรมีแบบทดสอบการฟังหรือแบบฝึกหัดการฟังที่หลากหลาย นอกเหนือจากการใช้คำถามที่มีตัวเลือก เช่น การฟังแล้วเติมคำลงในข้อความที่ขาดหายไป การฟังแล้วเติมคำลงในตาราง การฟังแล้วเรียงลำดับภาพเหตุการณ์ให้ถูกต้อง ฯลฯ

1.5 ควรมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ หรือชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษามาพบปะนักเรียนโดยตรง ตามโอกาส เช่น จัดค่ายภาษาอังกฤษ หรือจัดทัศนจรไปเยี่ยมชมโรงแรม ร้านค้าไนท์บาร์ซาร์ และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในท้องถิ่น ที่มีชาวต่างประเทศ โดยให้นักเรียนสัมภาษณ์พูดคุย ตามประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้ เพื่อให้นักเรียน ได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟัง และการพูด ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยให้การฟังของนักเรียนดีขึ้น มองเห็นประโยชน์ของการฟังในชีวิตประจำวัน

1.6 ควรมีการสอนวิธีออกเสียงภาษาพูดที่เป็นธรรมชาติ เช่น การเชื่อมโยงเสียงพยัญชนะท้ายคำเข้ากับสระของคำถัดไป การเน้นหนักในพยางค์ ท่วงทำนองเสียง และการตัดทอนเสียง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำสื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย มาใช้ประกอบการสอน ในการพัฒนาทักษะการอ่าน หรือการพูด สำหรับนักเรียนในระดับอื่น เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น อาชีวศึกษา อุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำสื่อวิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย มาใช้ประกอบการสอนในการพัฒนาทักษะการอ่าน หรือการพูด ในด้านการจำศัพท์ และรูปแบบประโยคที่ใช้ในเนื้อหาวิทัศน์ เป็นต้น

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำสื่อวีดิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยาย มาใช้เป็นสื่อประกอบการสอน กับนักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่อนหรืออ่อนมาก เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของสื่อประเภทนี้ว่า สามารถช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นได้หรือไม่

2.4 ควรมีการคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย และระดับความรู้ทางภาษาของผู้เรียน และใช้เพียงบางตอนของเนื้อหาวีดิทัศน์ที่สั้นเท่านั้นในการฝึกทักษะการฟัง